

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Uppföljning av budget 2017 - Tertialrapport 1 per den 30 april

Ansökan om medel för avveckling/omstrukturering av lokaler

Ansökan i särskild beslutskläm och begärd budgetjustering.

Uppgiftslämnare:

För varje lokal skall anges: adress fastighetsbeteckning fastighetsägare och ev. objektsnamn	Area kvm	Löptid för kontraktet t.o.m. (datum) samt uppgift om ev. upp- sägning	Tidpunkt då lokal återlämnas till värden eller ändras	Arshyra kr	Medel som sökts för avveckling eller omstruk- turering kr	Beskrivning av vad det sökta beloppet avser	Förändringen är beskriven i lokalförslöj- ningsplanen		Övriga kommentarer
							Ja	Nej	
Sandviksvägen 274 Vallörten 17 Micasa Skolörens gruppobstad	1 071	31-12-31 Uppsagd 16-12-31	16-04-18	1 517 505	2,60mnkr lokalhyra, flyttkostnader, övertalig personal		X		Huset har kunnat avvecklas under en 3 månadersperiod. Mot bakgrund av husets utformning med 8 platser på respektive plan, har enheten behövt ha en överkapacitet för att säkerställa omsorgen om de boenden.

Bilaga: 1

Ansökan om pengar från Kompetensutvecklingsinsatsningen

Fyll i en ansökan för varje kompetensutvecklingsinsats.

Ange din förvaltning

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Huvudansvarig kontaktperson på förvaltning.

Namn	E-post	Telefon
Sara Magnusson	sara.magnusson@stockholm.se	08-508 05 178
Avdelning/enhet: Strategiska enheten		

Kontaktperson 2 på förvaltning.

Namn	E-post	Telefon
Per Lindberg	per.lindberg@stockholm.se	08-508-04 045
Avdelning/enhet: Strategiska enheten		

Kompetensutvecklingsinsats

Jämställdhetsintegrering

Ange önskad summa för insatsen

300000 kronor

Uppskattad fördelning av kostnader

Utbildningens kostnad 300000 kronor

Vikarietäckning	Totalt: kr	Kr/timme: kr
	Antal timmar:	Befattning:
Lokalkostnad:	kr	

Övriga kostander: kr
Övriga kostnader ska täcka:

Beskrivning av behov

Förvaltningen har i uppdrag att jämställdhetsintegrera verksamheten för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Fokus i jämställdhetsintegreringen är på invånare, brukare och klienter.

Förvaltningen har en organisation för jämställdhetsarbetet där förvaltningsledningen är styrgrupp. Strategiska enheten har i uppdrag att samordna och driva jämställdhetsintegreringen samt att vara ett stöd i arbetet. Respektive avdelning är ett stöd till sina enheter och driver arbetet inom avdelningen.

Förvaltningens centrala administration och chefer är medvetna om uppdraget att jämställdhetsintegrera verksamheten varav ett fåtal har fördjupade kunskaper i ämnet. Vi ser ett behov av att kunskapen sprids i hela organisationen samt ett behov av att fler nyckelfunktioner får fördjupad kunskap i ämnet med uppdrag att analysera och stötta inom sina respektive verksamhetsområden.

Förvaltningen behöver se till att ett antal nyckelfunktioner får fördjupad kunskap i:

- jämställdhet
- jämställdhetsintegrering
- jämställdhetsanalys

Nyckelpersonerna ska ha tillräckliga kunskaper för att kunna göra jämställdhetsanalyser samt vara ett stöd och bistå med verktyg till enheter inom sina respektive verksamhetsområden.

Nyckelfunktionerna ska ha tillräckliga kunskaper för att ge kunskap och fortsätta hålla i arbetet för ett hållbart förbättringsarbete.

Samtliga chefer ska ha grundläggande kunskap om jämställdhet och jämställdhetsintegrering. Att chefer har kunskap och engagemang är avgörande för att jämställdhet ska integreras och bli en del av underlaget inför beslut, planering, genomförande och uppföljning.

Beskrivning av kompetensutvecklingsinsatsen

Kompetensutvecklingsinsatsen planeras genomföras i tre steg:

-Utbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering till nyckelpersoner.

-Flera korta utbildningstillfällen i jämställdhet och jämställdhetsintegrering till chefer

-Utbildning i jämställdhetsanalys till nyckelpersoner

Tidplan:

Insatsen inleds under hösten 2017 med att ett antal av nyckelfunktionerna går utbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering om två till tre dagar. Utbildningen ges antingen i förvaltningshuset eller hos utbildaren.

Parallellt under hösten påbörjas en utbildningsserie om tre till fyra tillfällen för chefer, både enhetschefer och biträdande enhetschefer. Utbildningen planeras att ges under hösten 2017 t o m våren 2018.

Under våren 2018 går övriga nyckelfunktioner utbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering om två till tre dagar. Utbildningen ges antingen i förvaltningshuset eller hos utbildaren.

De nyckelfunktioner som gick första utbildningen hösten 2017 går utbildning i jämställdhetsanalys under våren 2018. De nyckelfunktioner som gick första utbildningen våren 2018 går utbildning i jämställdhetsanalys under hösten 2018.

Under tiden utbildningsinsatsen pågår ska förvaltningen utveckla det interna stödet och fortlöpande erbjuda olika former av stöd och verktyg till medarbetare och chefer. Detta kommer bland annat göras i form av workshops för att identifiera jämställdhetsutmaningar eller för att utveckla arbetet med jämställdhetsanalys.

Innehåll i kompetensutvecklingsinsatsen:

Utbildning i jämställdhet och jämställdhetsintegrering till nyckelpersoner.

Utbildningen ska ge grundläggande teoretiska kunskaper om jämställdhet och jämställdhetsintegrering samt ge deltagarna konkreta verktyg så de kan börja använda sina kunskaper i verksamheten. Deltagarna ska få kunskap om vad som styr jämställdhetsarbetet, kunskap om jämställdhet i relation till mänskliga rättigheter och diskriminering, kunskap om normkritik samt om kartläggningsmetoder och verktyg.

Flera korta utbildningstillfällen i jämställdhet och jämställdhetsintegrering till chefer.

Utbildningen ska ge tillräcklig kunskap om jämställdhet och jämställdhetsintegrering för att leda arbetet. Utbildningarna ska även ge inspiration till fortsatt arbete. Utbildningarna ska ges vid flera tillfällen under en längre tid och kommer att anpassas till hur långt förvaltningen har kommit i arbetet med jämställdhetsintegrering vid tillfället för utbildningen.

Utbildning i jämställdhetsanalys till nyckelpersoner.

Utbildningen ska ge kunskap i jämställdhetsanalys och verktyg för att utföra jämställdhetsanalys i verksamheten. Utbildningen ska ge kunskap om statistik, hur den tolkas och presenteras, samt kunskap för att kunna analysera hur statistik och underlag förhåller sig till mål och uppdrag.

Tidplan för genomförandet av insatsen

September 2017 t o m december 2018

Vilka områden eller befattningar inom förvaltningen omfattas av insatsen

Nyckelfunktioner i den centrala administrationen, det vill säga utvecklingssekreterare vid samtliga verksamhetsområden samt en representant från HR, en från ekonomi och två representanter från strategiska enheten som är ansvarig för att samordna och driva arbetet med jämställdhetsintegrering i förvaltningen. Samtliga chefer i förvaltningen.

Samtliga verksamhetsområden omfattas av insatsen, det vill säga beställare, utförare, individ- och familjeomsorg, förskola, medborgarservice- och fritid, HR, ekonomi samt övrig administration.

Antal medarbetare som omfattas av insatsen

10 nyckelfunktioner samt ca 75 chefer.

Beskriv insatsens förväntade effekt på kort och lång sikt**Effekt på kort sikt**

Chefer och nyckelfunktioner förväntas få ökad kunskap i ämnet och ett ökat engagemang för frågan. Medarbetare förväntas få ökad kunskap om vad jämställdhetsintegrering är och hur den egna enheten kan arbeta med jämställdhetsintegrering. Bättre kunskap om jämställdhetsutmaningar i verksamheten och fler jämställdhetsanalyser. Tydligare uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering, både på nämndnivå och på enheter.

Effekt på lång sikt

Arbetet förväntas bidra till det politiska målet att kvinnor och män samt flickor och pojkar ges samma makt att forma samhället och sina egna liv. Oavsett kön bemöts invånare, brukare och klienter likvärdigt och får en likvärdig service som inte är diskriminerande.

Förvaltningen bedöms genom insatsen kunna utforma ett hållbart system för att följa upp och analysera hur resurser och makt fördelas samt vid behov vidta åtgärder för att säkerställa att resurser, makt och inflytande fördelas jämställt. Att arbeta med jämställdhetsintegrering i en organisation som har kunskap både om verksamhetspecifika frågor och om jämställdhet bedöms även bidra till verksamhetens utveckling generellt. Bedömningen är att till exempel analysarbetet utvecklas och kommer få en högre kvalitet.

Finns möjlighet att sprida kunskap från insatsen vidare i organisationen?**Om ja, på vilket sätt:**

Ja. Genom strategiska enheten och de nyckelfunktioner som genomgår utbildning kan kunskapen spridas inom organisationen. Strategiska enheten och nyckelfunktionerna har i uppdrag att hålla i det fortsatta arbetet, identifiera utmaningar samt anpassa stöd och verktyg för att fortsätta utvecklingen av förvaltningens jämställdhetsintegrering.

Beskriv på vilket sätt denna insats stärker och kompletterar ordinarie kompetensutvecklingsinsatser:

Kunskap om jämställdhet och jämställdhetsintegrering i en organisation som har goda kunskaper i verksamhetsspecifika frågor bidrar till verksamhetens utveckling generellt. I arbetet med att identifiera jämställdhetsutmaningar kan verksamheten få syn på andra utmaningar vilket kan bidra till att förbättringsförslag och -åtgärder tas fram inom andra områden. Genom att arbeta med jämställdhetsintegrering får planering, uppföljning och analys ett större fokus. Genom insatsen förväntas förmågan till uppföljning och analys stärkas generellt i all verksamheten.

Finns möjligheter att samarbeta med Arbetsmarknadsförvaltningen kring denna insats?**Om ja, på vilket sätt:**

Nej

Beskriv hur insatsen kommer att följas upp:

Enkät riktad till enhetschefer respektive medarbetare med fokus på kunskapsnivå.

Granskning av dokument, till exempel verksamhetsplan och tertialrapporter och andra tjänsteutlåtanden.

Uppföljning av verksamhetens bemötande gentemot invånare och brukare.

Om nämnden ansöker om pengar för flera insatser, var vänlig att prioritera dem i förhållande till varandra genom att ge dem en varsin siffra. Högsta prioritet har siffran 1.

Denna insats har prioritet:

ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL FÖR KLIMATÅTGÄRDER 2017

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa projektets utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på projektet/åtgärden:
Asfaltering av gångväg från Jämtlandsgatan till Vällingby C

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Hässelby-Vällingby SDF	Markku Kettunen
Epost:	Telefon:
carina.herdin-ringstedt@stockholm.se	08-508 05 055

Ansökan

1. Grundläggande krav
A. Av ansökan ska det framgå att det aktuella projektet kännetecknas av <i>nödvändiga åtgärder. (beskriv vilka och varför)</i>
Omasfaltering av gång och cykelväg då nuvarande asfalt är kraftigt nedsliten vilket gör att vägen inte nyttjas i den grad som den borde.
B. Ansökan ska peka på <u>ett</u> av klimatinvesteringens övergripande mål. <u>Kryssa i</u> vilket mål som är aktuellt för denna ansökan:
☒ minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi
☐ bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek

2. Projektbeskrivning (mål och syfte) Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte samt tänkt organisation för genomförande. Klimatmålet ska vara mätbart och i kommande projektplan ska där redovisas ett startmål.
Borttag av gammal nedsliten asfalt. Ny asfalt läggs på vilket ökar framkomligheten och underlättar för cyklister och andra att använda gång och cykelvägen.
2.1 Projektets målgrupp

<i>Förvaltningens invånare och besökare.</i>
2.2 Projektorganisationen
<i>Amanda Streiffert (enhetschef) och Carina Herdin-Ringstedt (projektledare).</i>
2.3 Projektavgränsning
<i>Borttag av gammal asfalt och lägga ny asfalt.</i>

3. Vilka relevanta styrdokument är projektet kopplat till <i>(Ansökan ska ligga i linje med för sammanhanget relevanta styrdokument som stadens miljöprogram, stadens Strategi för fossilbränslefritt Stockholm etc. Ange även vilka punkter i programmen som åtgärden berör)</i>
Stadens miljöprogram, Stadens program för delaktighet.

Fråga 4-6: Längst ner i dokumentet får du tips på hur du kan räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning. *(Fyll i under det mål/målen som är relevant för ansökan. Klimatmålet/en ska vara mätbara och det är viktigt att ha ett startmått så att totala effekter kan räknas hem. Finns inga siffror att ange så förklara varför och beskriv planen för hur utsläppseffekten och eller minskade klimatförändringar ska redovisas).*

4. Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE:
EFTER: Minskning då fler personer väljer cykel framför bil.

eller

5. Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

6. Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE: Läckage av giftiga ämnen från gammal asfalt.
EFTER: Minskat läckage av giftiga ämnen från asfalt.

7. Tidplan, bilaga 2 <i>(Ansökan ska innehålla en övergripande tidplan per år och ska redovisa identifierade faser i projektet från start till slutredovisning. Tidplanen redovisas i bilaga 2 i tabellen "Åtgärdens aktiviteter/utgiftsposter"). Kompletterande kommentar kan lämnas här.</i>

Tilldelas medel för detta projekt bedöms det kunna slutföras årsskiftet 2017/2018

8. Beskrivning av utgifter, ev inkomster och finansiering, bilaga 2 <i>(Ansökan ska redovisa projektets totala klimatinvestering per år och hur projektet ska finansieras. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Redovisa även eventuella inkomster och vad de består av. Beskrivning av utgifterna ska utformas så att tilldelning av medel kan ske årligen. Detta innebär att projekten ska kunna beskrivas i delar.) Kompletterande kommentar kan lämnas här.</i>

Utgifterna bedöms vara hänförliga till räkenskapsåret 2017. Inga övriga utgifter bedöms uppkomma. Nämnden bedömer att någon möjlighet till medfinansiering inte föreligger.

9. Påverkan på framtida driftkostnader (exempelvis kapitalkostnader och hyrespåverkan m m) (Av ansökan ska det framgå om och/eller hur projektet kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader och resursförbrukning.)

Driftkostnaderna bedöms sjunka framöver som en konsekvens av investeringen. Kapitalkostnaderna bedöms öka pga avskrivningar och internränta.

10. Sökt projektmedel (Av ansökan ska det framgå hur mycket investeringsmedel som söks för projektet samt eventuell egen och eller extern medfinansiering. Fylls även i bilaga 2)

700 000 SEK

11. Innovativitet och eller uppväxling (Ansökan får gärna visa på innovativitet och leda till att bryta gamla invanda mönster till nya och det ses med fördel om pågående åtgärder går att växla upp).

Klicka här för att ange text.

Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.

Att räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning, exempel:

Åtgärder för el

För en kilowattimme som inte används, släpps heller inte ut 83 gram CO₂.

Exempel: om man minskar sin elanvändning med 3500 kWh på ett år, så minskar utsläppen av CO₂ med $3500 \times 83 = 290\,500$ gram CO₂.

Omvandla dessa till kilo = 290,5 kilo (eller 0,2905 ton) CO₂ på ett år.

Om livslängden för åtgärden är 15 år, blir den totala utsläppsminskningen $290,5 \text{ kilo} \times 15 \text{ år} = 4357,5 \text{ kilo}$ (eller 4,3575 ton) CO₂.

Åtgärder för värme

På samma sätt räknas den totala utsläppsminskningen med värdet 110 gram CO₂ för en kilowattimme”.

Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen!

ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL FÖR KLIMATÅTGÄRDER 2017

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa projektets utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på projektet/åtgärden:
Byte av vitvaror på förskolor i Hässelby-Vällingby SDF

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Hässelby-Vällingby SDF	Marie Janemar
Epost:	Telefon:
Marie.janemar@extern.stockholm.se	08-508 040 12

Ansökan

1. Grundläggande krav
A. Av ansökan ska det framgå att det aktuella projektet kännetecknas av <i>nödvändiga åtgärder. (beskriv vilka och varför)</i>
Ersätta äldre vitvaror på förskolor.
B. Ansökan ska peka på <u>ett</u> av klimatinvesteringens övergripande mål. <u>Kryssa</u> i vilket mål som är aktuellt för denna ansökan:
☒ minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi
☐ bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek

2. Projektbeskrivning (mål och syfte) Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte samt tänkt organisation för genomförande. Klimatmålet ska vara mätbart och i kommande projektplan ska där redovisas ett startmål.
Byte av vitvaror på en del förskolor i syfte att minska energiåtgången.
2.1 Projektets målgrupp
Förvaltningens medarbetare och barn i förskolor.

2.2 Projektorganisationen
Amanda Streiffert (enhetschef) och Rune Ney (projektledare).
2.3 Projektavgränsning
Utbyte av vitvaror på stadsdelsförvaltningens förskolor.

3. Vilka relevanta styrdokument är projektet kopplat till (Ansökan ska ligga i linje med för sammanhanget relevanta styrdokument som stadens miljöprogram, stadens Strategi för fossilbränslefritt Stockholm etc. Ange även vilka punkter i programmen som åtgärden berör)
Stadens miljöprogram

Fråga 4-6: Längst ner i dokumentet får du tips på hur du kan räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning. (Fyll i under det mål/målen som är relevant för ansökan. Klimatmålet/en ska vara mätbara och det är viktigt att ha ett startmått så att totala effekter kan räknas hem. Finns inga siffror att ange så förklara varför och beskriv planen för hur utsläppseffekten och eller minskade klimatförändringar ska redovisas).

4. Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE:
EFTER: 20,3 ton på 10 år (minskning jämfört med nuvarande vitvaror.)
eller

5. Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

6. Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE:
EFTER:

7. Tidplan, bilaga 2 (Ansökan ska innehålla en övergripande tidplan per år och ska redovisa identifierade faser i projektet från start till slutredovisning. Tidplanen redovisas i bilaga 2 i tabellen "Åtgärdens aktiviteter/utgiftsposter"). Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Tilldelas medel för detta projekt bedöms det kunna slutföras årsskiftet 2017/2018

8. Beskrivning av utgifter, ev inkomster och finansiering, bilaga 2 (Ansökan ska redovisa projektets totala klimatinvestering per år och hur projektet ska finansieras. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Redovisa även eventuella inkomster och vad de består av. Beskrivning av utgifterna ska utformas så att tilldelning av medel kan ske årligen. Detta innebär att projekten ska kunna beskrivas i delar.) Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Utgifterna bedöms vara hänförliga till räkenskapsåret 2017. Inga övriga utgifter bedöms uppkomma. Nämnden bedömer att någon möjlighet till medfinansiering inte föreligger.

9. Påverkan på framtida driftkostnader (exempelvis kapitalkostnader och hyrespåverkan m m) (Av ansökan ska det framgå om och/eller hur projektet kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader och resursförbrukning.)

Driftkostnaderna bedöms sjunka framöver som en konsekvens av investeringen. Kapitalkostnaderna bedöms öka pga avskrivningar och internränta.

10. Sökt projektmedel (Av ansökan ska det framgå hur mycket investeringsmedel som söks för projektet samt eventuell egen och eller extern medfinansiering. Fylls även i bilaga 2)

900 000 SEK

11. Innovativitet och eller uppväxling (Ansökan får gärna visa på innovativitet och leda till att bryta gamla invanda mönster till nya och det ses med fördel om pågående åtgärder går att växla upp).

Klicka här för att ange text.

Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.

Att räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning, exempel:

Åtgärder för el

För en kilowattimme som inte används, släpps heller inte ut 83 gram CO₂.

Exempel: om man minskar sin elanvändning med 3500 kWh på ett år, så minskar utsläppen av CO₂ med $3500 \times 83 = 290\,500$ gram CO₂.

Omvandla dessa till kilo = 290,5 kilo (eller 0,2905 ton) CO₂ på ett år.

Om livslängden för åtgärden är 15 år, blir den totala utsläppsminskningen $290,5 \text{ kilo} \times 15 \text{ år} = 4357,5 \text{ kilo}$ (eller 4,3575 ton) CO₂.

Åtgärder för värme

På samma sätt räknas den totala utsläppsminskningen med värdet 110 gram CO₂ för en kilowattimme”.

Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen!

ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL FÖR KLIMATÅTGÄRDER 2017

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa projektets utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på projektet/åtgärden:
Byte och komplettering av belysning förvaltningshuset Hässelby torg 20-22

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Hässelby-Vällingby SDF	Marie Janemar
Epost:	Telefon:
marie.janemar@stockholm.se	08-508 040 12

Ansökan

1. Grundläggande krav
A. Av ansökan ska det framgå att det aktuella projektet kännetecknas av <i>nödvändiga åtgärder. (beskriv vilka och varför)</i>
Ersätta och komplettera belysningen på huvudkontoret.
B. Ansökan ska peka på <u>ett</u> av klimatinvesteringens övergripande mål. <u>Kryssa i</u> vilket mål som är aktuellt för denna ansökan:
☒ minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi
☐ bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek
2. Projektbeskrivning (mål och syfte) Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte samt tänkt organisation för genomförande. Klimatmålet ska vara mätbart och i kommande projektplan ska där redovisas ett startmål.
Byte av trehundra armaturer till LED-typ vilket minskar underhållsbehovet och sänker energiförbrukningen. Belysningen måste också kompletteras vilket vi önskar göra med en energieffektivare teknik.

2.1 Projektets målgrupp
Förvaltningens medarbetare och besökare.
2.2 Projektorganisationen
Amanda Streiffert (enhetschef) och Markku Kettunen (projektledare).
2.3 Projektavgränsning
Utbyte och komplettering av belysningsarmaturer på stadsdelsförvaltningens huvudkontor.

3. Vilka relevanta styrdokument är projektet kopplat till (Ansökan ska ligga i linje med för sammanhanget relevanta styrdokument som stadens miljöprogram, stadens Strategi för fossilbränslefritt Stockholm etc. Ange även vilka punkter i programmen som åtgärden berör)
Stadens miljöprogram

Fråga 4-6: Längst ner i dokumentet får du tips på hur du kan räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning. (Fyll i under det mål/målen som är relevant för ansökan. Klimatmålet/en ska vara mätbara och det är viktigt att ha ett startmått så att totala effekter kan räknas hem. Finns inga siffror att ange så förklara varför och beskriv planen för hur utsläppseffekten och eller minskade klimatförändringar ska redovisas).

4. Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE:
EFTER: 9,2 ton minskning jämfört med nuvarande belysning
eller

5. Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

6. Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE: Kvicksilver som måste tas om hand då lågenergilampor måste bytas.
EFTER: LED innehåller inget kvicksilver som måste tas om hand.

7. Tidplan, bilaga 2 (Ansökan ska innehålla en övergripande tidplan per år och ska redovisa identifierade faser i projektet från start till slutredovisning. Tidplanen redovisas i bilaga 2 i tabellen "Åtgärdens aktiviteter/utgiftsposter"). Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Tilldelas medel för detta projekt bedöms det kunna slutföras årsskiftet 2017/2018

8. Beskrivning av utgifter, ev inkomster och finansiering, bilaga 2 (Ansökan ska redovisa projektets totala klimatinvestering per år och hur projektet ska finansieras. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Redovisa även eventuella inkomster och vad de består av. Beskrivning av utgifterna ska utformas så att tilldelning av medel kan ske)

årligen. Detta innebär att projekten ska kunna beskrivas i delar.) Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Utgifterna bedöms vara hänförliga till räkenskapsåret 2017. Inga övriga utgifter bedöms uppkomma. Nämnden bedömer att någon möjlighet till medfinansiering inte föreligger.

9. Påverkan på framtida driftkostnader (exempelvis kapitalkostnader och hyrespåverkan m m) (Av ansökan ska det framgå om och/eller hur projektet kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelsens framtida driftutgifter/kostnader och resursförbrukning.)

Driftkostnaderna bedöms sjunka framöver som en konsekvens av investeringen. Kapitalkostnaderna bedöms öka pga avskrivningar och internränta.

10. Sökt projektmedel (Av ansökan ska det framgå hur mycket investeringsmedel som söks för projektet samt eventuell egen och eller extern medfinansiering. Fylls även i bilaga 2)

1 200 000 SEK

11. Innovativitet och eller uppväxling (Ansökan får gärna visa på innovativitet och leda till att bryta gamla invanda mönster till nya och det ses med fördel om pågående åtgärder går att växla upp).

Klicka här för att ange text.

Övriga upplysningar

Att räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning, exempel:

Åtgärder för el

För en kilowattimme som inte används, släpps heller inte ut 83 gram CO₂.

Exempel: om man minskar sin elanvändning med 3500 kWh på ett år, så minskar utsläppen av CO₂ med $3500 \times 83 = 290\,500$ gram CO₂.

Omvandla dessa till kilo = 290,5 kilo (eller 0,2905 ton) CO₂ på ett år.

Om livslängden för åtgärden är 15 år, blir den totala utsläppsminskningen $290,5 \text{ kilo} \times 15 \text{ år} = 4357,5 \text{ kilo}$ (eller 4,3575 ton) CO₂.

Åtgärder för värme

På samma sätt räknas den totala utsläppsminskningen med värdet 110 gram CO₂ för en kilowattimme”.

Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen!

ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL FÖR KLIMATÅTGÄRDER 2017

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa projektets utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på projektet/åtgärden:
Upprustning av motionsspåret Grimstaspåret

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Hässelby-Vällingby SDF	Marie Janemar
Epost:	Telefon:
Marie.janemar@stockholm.se	08-508 040 12

Ansökan

1. Grundläggande krav
A. Av ansökan ska det framgå att det aktuella projektet kännetecknas av <i>nödvändiga åtgärder. (beskriv vilka och varför)</i>
.Utbyte av armaturer för ökad driftsäkerhet
B. Ansökan ska peka på <u>ett</u> av klimatinvesteringens övergripande mål. <u>Kryssa i</u> vilket mål som är aktuellt för denna ansökan:
☒ minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi
☐ bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek

2. Projektbeskrivning (mål och syfte) Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte samt tänkt organisation för genomförande. Klimatmålet ska vara mätbart och i kommande projektplan ska där redovisas ett startmål.
Byte av trehundra armaturer till LED-typ detta för att öka driftsäkerheten vilket minskar underhållsbehovet samt minska driftkostnaderna och sänka energiförbrukningen.
2.1 Projektets målgrupp

Stockholm stads och närliggande kommuners invånare.
2.2 Projektorganisationen
Amanda Streiffert (enhetschef) och Ragnar Åhlström (projektledare).
2.3 Projektavgränsning
Utbyte av armaturer i motionsspåret Grimstasåret.

3. Vilka relevanta styrdokument är projektet kopplat till <i>(Ansökan ska ligga i linje med för sammanhanget relevanta styrdokument som stadens miljöprogram, stadens Strategi för fossilbränslefritt Stockholm etc. Ange även vilka punkter i programmen som åtgärden berör)</i>
Stadens miljöprogram

Fråga 4-6: Längst ner i dokumentet får du tips på hur du kan räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning. *(Fyll i under det mål/målen som är relevant för ansökan. Klimatmålet/en ska vara mätbara och det är viktigt att ha ett startmått så att totala effekter kan räknas hem. Finns inga siffror att ange så förklara varför och beskriv planen för hur utsläppseffekten och eller minskade klimatförändringar ska redovisas).*

4. Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen
FÖRE: 207 ton
EFTER: 60 ton

eller

5. Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

6. Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen
FÖRE: Mycket trafik pga underhållsarbete
EFTER: Trafiken minskar pga mindre underhållsarbete

7. Tidplan, bilaga 2 <i>(Ansökan ska innehålla en övergripande tidplan per år och ska redovisa identifierade faser i projektet från start till slutredovisning. Tidplanen redovisas i bilaga 2 i tabellen "Åtgärdens aktiviteter/utgiftsposter"). Kompletterande kommentar kan lämnas här.</i>

Tilldelas medel för detta projekt bedöms det kunna slutföras årsskiftet 2017/2018

8. Beskrivning av utgifter, ev inkomster och finansiering, bilaga 2 <i>(Ansökan ska redovisa projektets totala klimatinvestering per år och hur projektet ska finansieras. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Redovisa även eventuella inkomster och vad de består av. Beskrivning av utgifterna ska utformas så att tilldelning av medel kan ske årligen. Detta innebär att projekten ska kunna beskrivas i delar.) Kompletterande kommentar kan lämnas här.</i>

Utgifterna bedöms vara hänförliga till räkenskapsåret 2017. Inga övriga utgifter bedöms uppkomma. Nämnden bedömer att någon möjlighet till medfinansiering inte föreligger.

9. Påverkan på framtida driftkostnader (exempelvis kapitalkostnader och hyrespåverkan m m) (Av ansökan ska det framgå om och/eller hur projektet kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader och resursförbrukning.)

Driftkostnaderna bedöms sjunka framöver som en konsekvens av investeringen. Kapitalkostnaderna bedöms öka pga avskrivningar internränta.

10. Sökt projektmedel (Av ansökan ska det framgå hur mycket investeringsmedel som söks för projektet samt eventuell egen och eller extern medfinansiering. Fylls även i bilaga 2)

1 150 000 SEK

11. Innovativitet och eller uppväxling (Ansökan får gärna visa på innovativitet och leda till att bryta gamla invanda mönster till nya och det ses med fördel om pågående åtgärder går att växla upp).

Klicka här för att ange text.

Övriga upplysningar

Den ökade driftsäkerheten bedöms leda till att fler utnyttjar spåret och på så sätt förbättra folkhälsan.

Att räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning, exempel:

Åtgärder för el

För en kilowattimme som inte används, släpps heller inte ut 83 gram CO₂.

Exempel: om man minskar sin elanvändning med 3500 kWh på ett år, så minskar utsläppen av CO₂ med $3500 \times 83 = 290\,500$ gram CO₂.

Omvandla dessa till kilo = 290,5 kilo (eller 0,2905 ton) CO₂ på ett år.

Om livslängden för åtgärden är 15 år, blir den totala utsläppsminskningen $290,5 \text{ kilo} \times 15 \text{ år} = 4357,5 \text{ kilo}$ (eller 4,3575 ton) CO₂.

Åtgärder för värme

På samma sätt räknas den totala utsläppsminskningen med värdet 110 gram CO₂ för en kilowattimme”.

Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen!

ANSÖKAN OM KLIMATINVESTERINGSMEDEL 2017

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa projektets utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på projektet/åtgärden:
Klimatinvesteringsåtgärder under 2017 inom Hässelby-Vällingby stadsdelsområde.

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	Marie Janemar
Epost:	Telefon:
marie.janemar@stockholm.se	08-508 04 012

Ansökan

1. Grundläggande krav
A. Av ansökan ska det framgå att det aktuella projektet kännetecknas av <i>nödvändiga åtgärder. (beskriv vilka och varför)</i>
Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom att välja miljöeffektiva transporter.
• Inköp av elcyklar i syfte att minska bilanvändningen i samband med tjänsteresor.
B. Ansökan ska peka på <u>ett</u> av klimatinvesteringens övergripande mål. <u>Kryssa</u> i vilket mål som är aktuellt för denna ansökan:
☒ <i>minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi</i>
☐ <i>bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek</i>
2. Projektbeskrivning (mål och syfte) Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte samt tänkt organisation för genomförande. Klimatmålet ska vara mätbart och i kommande projektplan ska där redovisas ett startmål.

- Inköp av elcyklar samt säkerhetsutrustning.
Mål: Minska verksamhetens klimatpåverkan.
Syfte: Minska bilanvändningen.

2.1 Projektets målgrupp

Cyklarna kommer att användas av enheter som i sin verksamhet behöver förflytta sig inom stadsdelsområdet, bland andra hemtjänstpersonal, fältassistenter samt fritidspersonal.

2.2 Projektorganisationen

Avdelningen för strategi och internservice planerar åtgärder och avropar cyklar.

2.3 Projektavgränsning

Åtgärderna avser stadsdelsnämndens verksamheter.

3. Vilka relevanta styrdokument är projektet kopplat till *(Ansökan ska ligga i linje med för sammanhanget relevanta styrdokument som stadens miljöprogram, stadens Strategi för fossilbränslefritt Stockholm etc. Ange även vilka punkter i programmen som åtgärden berör)*

- **Stockholms miljöprogram 2016-2019**
Miljömål 2: Miljöanpassade transporter.
Delmål 2.1 Biltrafiken ska minska.
- **Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040**
- **Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2012-2015 med utblick till 2030.**

Fråga 4-6: Längst ner i dokumentet får du tips på hur du kan räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning. *(Fyll i under det mål/målen som är relevant för ansökan. Klimatmålet/en ska vara mätbara och det är viktigt att ha ett startmått så att totala effekter kan räknas hem. Finns inga siffror att ange så förklara varför och beskriv planen för hur utsläppseffekten och eller minskade klimatförändringar ska redovisas).*

4. Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen

FÖRE: Verksamheten bidrar till högre utsläpp av klimatpåverkande växthusgaser.

EFTER: Verksamheten minskar mängden utsläpp av klimatpåverkande växthusgaser när elcykel används vid tjänsteresor.

eller

5. Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen

FÖRE: Saknar relevans i sammanhanget.

EFTER: Saknar relevans i sammanhanget.

6. Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen

FÖRE: -

EFTER: -

7. Tidplan, bilaga 2 (Ansökan ska innehålla en övergripande tidplan per år och ska redovisa identifierade faser i projektet från start till slutredovisning. Tidplanen redovisas i bilaga 2 i tabellen "Åtgärdens aktiviteter/utgiftsposter"). Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Klicka här för att ange text.

Aktivitet	2017
Inköp av elcyklar.	Avrop samt uppföljning och redovisning.

8. Beskrivning av utgifter, ev inkomster och finansiering, bilaga 2 (Ansökan ska redovisa projektets totala klimatinvestering per år och hur projektet ska finansieras. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Redovisa även eventuella inkomster och vad de består av. Beskrivning av utgifterna ska utformas så att tilldelning av medel kan ske årligen. Detta innebär att projekten ska kunna beskrivas i delar.) Kompletterande kommentar kan lämnas här.

Åtgärderna är av den beskaffenheten att om klimatinvesteringsmedel inte beviljas blir effekten att åtgärderna inte blir utförda eftersom de inte ryms inom ordinarie budget.

9. Påverkan på framtida driftkostnader (exempelvis kapitalkostnader och hyrespåverkan m m) (Av ansökan ska det framgå om och/eller hur projektet kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader och resursförbrukning.)

Minskad bilanvändning i samband med tjänsteresor innebär minskade bränsle- och driftskostnader.

10. Sökt projektmedel (Av ansökan ska det framgå hur mycket investeringsmedel som söks för projektet samt eventuell egen och eller extern medfinansiering. Fylls även i bilaga 2)

Stadsdelsnämnden ansöker om 0,2 mnkr för investeringar enligt ovanstående beskrivning

11. Innovativitet och eller uppväxling (Ansökan får gärna visa på innovativitet och leda till att bryta gamla invanda mönster till nya och det ses med fördel om pågående åtgärder går att växla upp).

Klicka här för att ange text.

Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.

Att räkna ut minskade klimatutsläpp från energianvändning, exempel:**Åtgärder för el**

För en kilowattimme som inte används, släpps heller inte ut 83 gram CO₂.

Exempel: om man minskar sin elanvändning med 3500 kWh på ett år, så minskar utsläppen av CO₂ med $3500 \times 83 = 290\,500$ gram CO₂.

Omvandla dessa till kilo = 290,5 kilo (eller 0,2905 ton) CO₂ på ett år.

Om livslängden för åtgärden är 15 år, blir den totala utsläppsminskningen $290,5 \text{ kilo} \times 15 \text{ år} = 4357,5 \text{ kilo}$ (eller 4,3575 ton) CO₂.

Åtgärder för värme

På samma sätt räknas den totala utsläppsminskningen med värdet 110 gram CO₂ för en kilowattimme”.

Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen!

Ansökan aktivitetscentra

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ansöker om 1 500 00 kronor för att starta aktivitetscentra vid trygghetsboendet Fästmanssoffan som är beläget i Nälsta.

Fästmanssoffan är ett trygghetsboende med totalt 32 lägenheter. Fastighetsägare är Micasa Fastigheter AB. Trygghetsboendet har ett rum med kök där gemensamma middagar kan ätas. I rummet finns också en scen som ger möjlighet till aktiviteter och underhållning. Trygghetsboendet har en fin trädgård bestående av fem gårdar med flera uteplatser och en boulebana. Fastigheten är belägen i ett grönt och lummigt villaområde med fina promenadvägar.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutveckling i Nälsta 2016 med prognos till 2025.

2016 (uppgifter från Sweco)

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
50-65	440	515	955
66-79	227	247	474
80-	134	77	211
Tot. 50-	801	839	1640

Prognos till 2025

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
50-65	477	502	979
66-79	258	286	544
80-	99	99	198
Tot. 50-	835	887	1721

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg

Hässelby Torg 20-22
Box 3424
165 23 Hässelby
Telefon 08-50805097
Växel 08-50804000
karin.k.johansson@stockholm.se
stockholm.se

Befolkningen kommer att öka något i åldern 66 år och äldre fram till 2025.

Kommunikationer

Närmaste kommunikation från Starbovägen 63 är busshållplatsen Järneksvägen som ligger ca 150 meter från Starbovägen 63. Vid den busshållplatsen stannar linje 118 och linje 158. Närmaste tunnelbanestation är Vällingby. Beräknad promenadsträcka till Vällingby är ca 1,5 km. Buss via Järneksvägen till Vällingby tar enligt SLs hemsida ca 14 minuter.

Aktivitetscentra vid Fästmanssoffan

Aktiviteter ska utvecklas för de boende vid Fästmanssoffans trygghetsboende och målsättningen är att uppnå en ökad social gemenskap i boendet och i närområdet. Aktivitetscentra ska utgöra en mötesplats som ger möjlighet till sociala kontakter och ökad trygghet. Arbetet med att utveckla aktivitetscentra kommer att ske i nära samarbete med Växthuset, förvaltningens träfflokal för äldre i Vällingby. Där finns idag en väl utvecklad verksamhet med mycket aktiviteter som kan utgöra inspiration i utveckling av verksamheten.

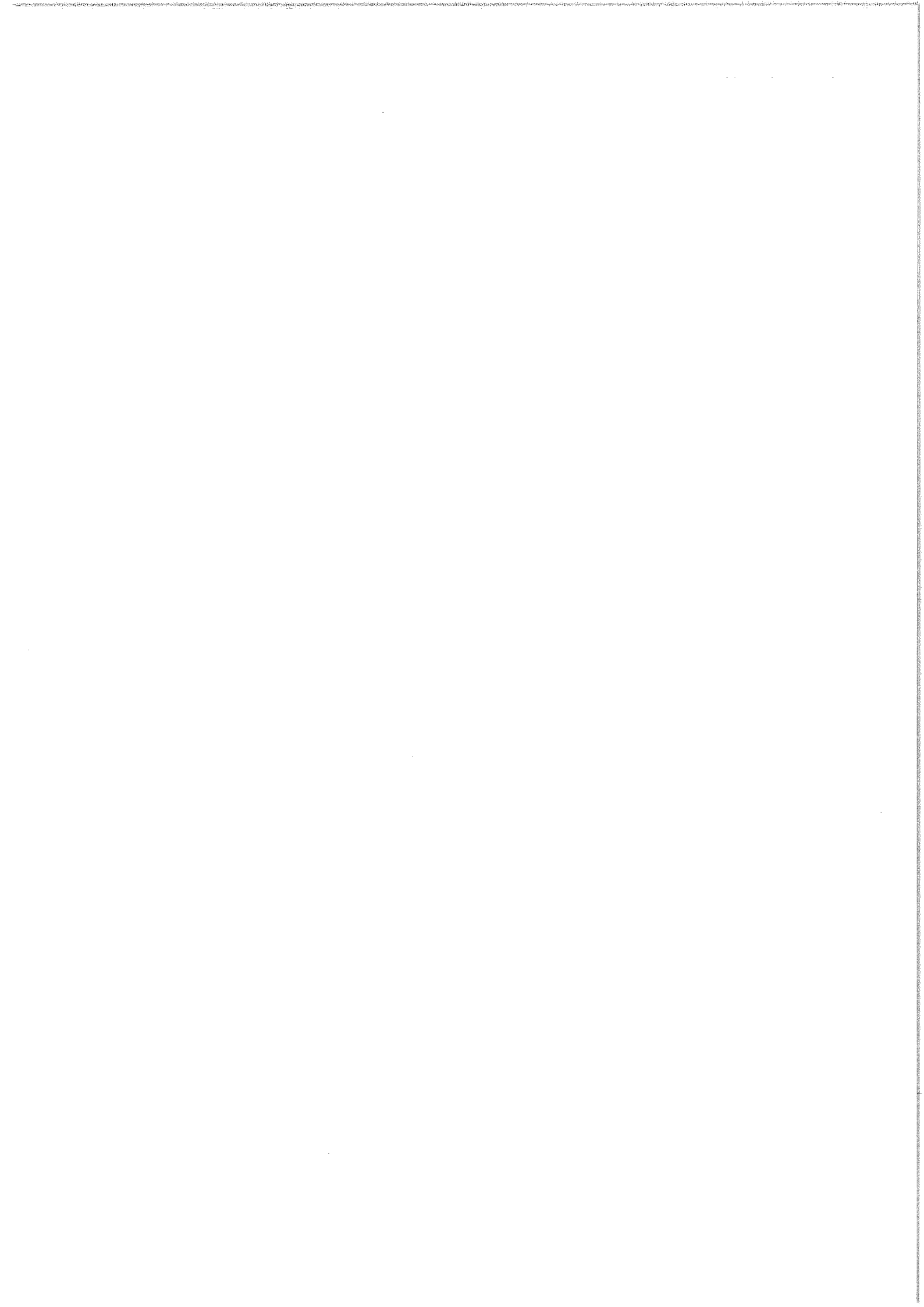
Verksamheten kommer att erbjuda hälsofrämjande insatser såsom fysiska aktiviteter, social samvaro och kultur. Förvaltningens uppsökande verksamhet och anhörigstöd kommer också att utgöra en resurs i utveckling av aktiviteter vid Fästmanssoffan.

Inledningsvis kommer förvaltningen bjuda in de boende, pensionärsföreningar och frivilligorganisationer till dialog för att höra vad de boende har för önskemål och behov. Det är också av stor betydelse att föreningar och frivilligorganisationer medverkar i utveckling av verksamheten.

Kostnader

Aktivitetscentra	Kostnader
Personal 1,5 (årsanställd)	900 000 kr
Arbetsledning 0,3 (årsanställd)	200 000 kr
Lokal	300 000 kr
Uppstartskostnader, utrustning, möbler, it	100 000 kr
Totalt	1 500 000 kr

**Hässelby-Vällingbys
handlingsplan mot
våldsbejakande
extremism
Maj 2017**

Innehåll

Inledning	4
Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige.....	5
Lokal lägesbild	7
Förebyggande arbete.....	7
Förhinderande arbete	11
Tidig upptäckt.....	11
Avhopparverksamhet	11
Samverkan	13
Utbildning.....	13
Uppföljning	13

Inledning

I en demokrati har alla rätt att uttrycka sina politiska åsikter, även sådana som kan uppfattas som obekväma. Politiska handlingar som står i strid med demokratins grundläggande spelregler kan dock aldrig accepteras. Det är därför viktigt att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Vägen in i våldsbejakande extremism kan förklaras på en rad olika sätt. Orsaker kan bero på internationella konflikter men även på individers utanförskap. Förvaltningen har en viktig roll att fylla i det förebyggande arbetet, det är dock viktigt att ha påpeka att förvaltningen har en begränsad roll i arbetet mot våldsbejakande extremism och att det av stor vikt att samverka sker förvaltningsövergripande och med andra myndigheter.

För att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och försvåra våldsbejakande extremism i staden beslutade kommunfullmäktige i maj 2016 om stadsövergripande riktlinjer mot våldsbejakande extremism. I enlighet med dessa inrättades en central samordnare för att koordinera stadens arbete. Den centrala samordnaren är placerad på stadsledningskontoret, avdelningen för välfärdsutveckling. Till sin hjälp har den centrala samordnaren utpekade samordnare i alla stadsdelsförvaltningar samt i social-, utbildnings-, idrotts-, kultur- och arbetsmarkandsförvaltningen. I Budget 2017 – Ett Stockholm för alla framgår att stadens arbete mot våldsbejakande extremism ska stärkas med utgångspunkt i de beslutade riktlinjerna.

En av flera åtgärder som beskrivs i riktlinjerna är att stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder ska utarbeta lokala handlingsplaner. Syftet med handlingsplanerna är att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och struktur för arbetet med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism på lokal nivå.

Definitioner

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Med våldsbejakande menas handlingar såsom att stödja, uppmana till eller delta i ideologiskt motiverade våldshandlingar för att främja en sak. Våldsbejakande extremistmiljöer kan utgöra ett hot mot samhällets grundläggande struktur, dess styrelseskick eller

de politiska företrädarna på olika nivåer. På så sätt kan våldsbejakande extremistmiljöer utgöra ett hot mot hela demokratin och dessutom ett allvarligt hot mot medborgares möjligheter att utöva sina demokratiska rättigheter. Den som inom en extremistisk miljö begår brott för sin sak, eller stödjer att ideologiskt motiverade brott begås, har tagit sig rätten till tolkningsföreträde och anser sig agera med ett uppdrag där målet är det som de själva uppfattar är det bästa för samhället. Den demokratiska processen underkänns av extremisterna och de ser det därför som motiverat att ta till odemokratiska metoder i kampen för att uppnå det de uppfattar vara det ideala samhället.

Avgränsning

Den lokal handlingsplan omfattar endast åtgärder som förvaltningen äger rådighet över vilket bland annat innebär att stadsdelsområdet skolor och gymnasier är undantagna från handlingsplanen.

Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige

För närvarande finns, i enlighet med den nationella samordnarens definition, i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska miljöer i Sverige vilka är vit makt-miljön, den autonoma miljön och den islamistiska extremistmiljön. Därutöver finns ensamagerande extremister som motiveras till våldshandlingar av olika ideologier, men som inte tillhör nämnda grupper eller nätverk. Nedan beskrivningar är hämtade ur regeringens rapport. *Våldsbejakande extremism i Sverige - nuläge och tendenser* (ds 2014:4).

Autonoma miljön

Den autonoma miljön strävar efter ett klasslöst samhälle utan styre från någon auktoritet. Uppfattningen inom miljön är att dagens demokrati inte är tillfredsställande. Den enda styrelseformen som kan accepteras är ett självstyre från folket. Inom miljön hävdas att kapitalistiska drivkrafter har greppet om dagens samhälle och att detta utgör ett hinder för att uppnå idealsamhället – ett samhälle som är jämställt och klasslöst och där människor med olika ursprung och sexuell läggning ska kunna leva på lika villkor. Vissa sammanslutningar inom den autonoma miljön menar att ett nytt styrelseskick endast kan uppnås genom revolution.

Vit makt-miljön

Vit makt-miljön ser framför sig ett etniskt homogent samhälle där det inte förekommer inslag av andra kulturer. De menar att människosläktet kan delas in i raser och de ser negativt på invandring av människor som de inte räknar till den vita rasen.

Synen på människosläktet som indelad i raser finns inom hela vit makt-miljön även om det varierar hur starkt detta lyfts fram. Uppfattningarna kan variera från föreställningen om ett raskrig där extremisterna är soldater, till en uppfattning om att olika raser ska få tillåtas existera i världen vid sidan av varandra så länge de olika raserna inte blandas. Omvärlden förknippar ofta vit makt-miljön med den nationalsocialistiska ideologin och flera aktörer inom miljön har anammat denna (även om det inte gäller för samtliga i miljön).

Inom vit makt-miljön är en del av målet ett auktoritärt styre och det verkar finnas drivkrafter för tydlig struktur, ordning och totala lösningar. Sedan en tid präglas delar av vit makt-miljön av en utveckling där man oftare talar om kultur istället för ras. De använder benämningar som patriotism eller ”nationella rörelsen” för att beskriva sig själva.

Islamistiska extremistmiljön

Inom den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön finns i huvudsak två ideologiska influenser som är aktuella i en svensk kontext. Influenserna kan tillskrivas al-Qaida och al-Shabaab. Skillnaderna dem emellan ligger närmast i att de budskap som förs fram vävts samman med olika nationella och lokala politiska intressen i de länder där de har stark etablering. Enligt Säkerhetspolisen kan den svenska våldsbejakande islamistiska extremismen huvudsakligen betecknas som inspirerad av al-Qaida-ideologin. Det är en global ideologi som motiverar attentat mot civila, dels som svar på ockupation av muslimska länder och våld mot muslimer, dels som ett svar på upplevda kränkningar av islam. Den globala islamistiska extremismen har fått en tillströmning av anhängare, mycket tack vare vissa ideologers extensiva spridning av budskap om att det krävs våldsamma metoder för att förändra samhället. Målet som beskrivs är att genom våld införa ett islamiskt styre och att återinföra den muslimska kulturens storhetstid. Den västerländska kolonialismen och förhållanden som tillskrivs västvärlden anses ha fördärvat islam. Västvärldens sekularisering och materialism görs till mål för angrepp från miljöns extremister.

Lokal lägesbild

I arbetet med att ta fram en lokal lägesbild har förvaltningen genomfört en enkätundersökning riktad till förvaltningens chefer. I enkäten ställdes följande frågor om enheterna:

- har sett några uttryck för våldsbejakande extremism i sin verksamhet.
- idag arbetar förebyggande för att motverka våldsbejakande extremism.
- jobbar aktivt för att upptäcka våldsbejakande extremism
- jobbar med avhopparverksamhet.
- ger stöd till föräldrar och andra anhöriga i frågor som berör våldsbejakande extremism.
- har tillräcklig kunskap om vad våldsbejakande extremism är och hur den kan förebyggas och motverkas.

Resultatet av enkäten visar att enheterna inte sett några uttryck för våldsbejakande extremism. Det framkommer också i enkätsvaren att enheterna arbetar med olika demokratiinsatser som kan motverka våldsbejakande extremism på lång sikt. Gemensamt för de som svarat är att de upplever att de inte har tillräcklig kunskap om vad våldsbejakande extremism är och hur den kan motverkas.

Polisen döljer idag grupperingar, vit makt miljö, islamistisk extremism samt den autonoma miljön. Polisens bedömning är att dessa grupper idag inte bedriver någon aktivitet inom stadsdelsområdet. I de fall polisen identifierar aktivitet inom grupperna kommer lokalpolisområde Vällingby informera förvaltningen i enlighet med gällande lagstiftning.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete handlar bland annat om att öka medvetenheten i demokratifrågor, samt att bedriva ett förebyggande arbete mot utanförskap, våld och annan kriminalitet. Hur normer kring kriminalitet och en våldsbejakande mansroll skapas och kan förändras är viktigt i detta. Insatserna handlar inte specifikt om radikaliserings och extremism, utan är generellt förebyggande och bedrivs redan inom stadsdelsområdet tex i förskolor och skolor, på mötesplatser för unga, inom socialtjänsten samt genom det arbete ideella organisationer utför.

Frågan om vad det är som gör att våldsbejakande extremistiska grupper växer fram i ett samhälle är komplex. Generellt rör det sig

om samverkande faktorer. Inget enskilt förhållande kan tillskrivas skulden för att extremistmiljöer växer fram. En grundförutsättning för att enskilda personer inte ska dras till våldsbejakande extremistmiljöer är att barn och unga får en bra uppväxt, ges goda förutsättningar till godkända resultat i skolan, tillit till samhället, meningsfull fritid, arbete eller sysselsättning. Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism ska vila på att det finns jämlikhet, delaktighet samt det generellt förebyggande arbete som redan bedrivs i inom Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Stadsdelsnämndernas arbete ska fokusera på att motverka utanförskap och förebygga att enskilda individer attraheras av våldsbejakande miljöer. Arbetet mot våldsbejakande extremism ska inkluderas i det befintliga främjande och förebyggande arbetet och kombineras med demokratistärkande insatser och aktiviteter för att skapa ett motståndskraftigt samhälle.

Ett av förskolans viktigaste uppdrag ge alla barn i Stockholm förutsättningar till goda och jämlika uppväxtvillkor. För att uppnå målet arbetar förskolan bland annat med att få fler barn inskrivna i förskolan. I dagsläget är inskrivningsgraden lägre i de socioekonomiskt svaga områdena. Förvaltningen arbetar uppsökande för att motivera barnfamiljer att ta kontakt med öppen förskola och förskola. Det uppsökande arbetet riktar sig till barnfamiljer i hela stadsdelsområdet med särskilt fokus på de geografiska utvecklingsområden Grimsta, Hässelby Gård och Smedshagen. De tre stadsdelarna är prioriterade utvecklingsområden i förvaltningens lokala utvecklingsprogram (LUP).

Nedan beskrivs exempel på främjande och förebyggande arbete.

Tidigt identifiera barn och familjer i behov av extra stöd

En del av det förebyggande arbetet är att tidigt identifiera barn och familjer som behöver extra stöd. En god relation och dialog med vårdnadshavare är nödvändig. För att nå så många vårdnadshavare som möjligt använder sig förskolan av olika mötes- och dialogformer.

Utveckla förebyggande arbete på parklekar och fritidsgårdar

I Hässelby-Vällingby finns idag sju parklekar, fyra fritidsgårdar och tre mötesplatsen. Fritidsgårdarna drivs på entreprenad av Fritid Stockholm AB. Ett viktigt uppdrag som fritidsverksamheten har är att arbeta våldsförebyggande. Ett viktigt uppdrag för

fritidsverksamheten är att utveckla det förebyggande arbetet mot våld. Arbetet med våldsförebyggande insatser görs exempelvis genom att arbeta med att förändra normer kring maskulinitet och våld bland barn och unga.

Stärka ungas egenmakt

För att öka ungdomars delaktighet och påverkan har förvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret ett samverkansprojekt som kallas ”Ungas organisering”. Projektet syftar till att stärka ungas egenmakt. Inom ungas organisering får unga möjligheten att utbilda sig inom antirasism, feminism och mänskliga rättigheter.

Tillit till det politiska systemet

Förvaltningens medborgarservice syftar bland annat till att stärka tilliten till det politiska systemet. I stadens rapport ”Medborgare med mandat” framkommer att en mer jämlik deltagandeprocess främjas av samhällsvägläddande och uppsökande funktioner. På medborgarkontor och genom medborgarvärdar informerar förvaltningen om vilka möjligheter som finns till påverkan och hur den demokratiska processen fungerar. Medborgarvärdarna i stadsdelsområdet finns tillgängliga både dag- och kvällstid ute i området och länkar till olika samhällsfunktioner och arbetar informationsspridande. I delrapporten framkommer även vikten av att nå invånare i resurssvaga områden. Utifrån detta förstärks det samhällsvägläddande och uppsökande arbetet för att nå invånare vars röster vanligtvis inte hörs.

Familjestöd

Familjestödsenheten erbjuder generellt förebyggande stöd riktat till föräldrar, barn och ungdomar och erbjuder en möjlighet för medborgare att själva söka råd och stöd vid behov. Enheten arbetar även uppsökande i samverkan med övriga aktörer som möter målgruppen. Enhetens målgrupp är familjer med barn och ungdomar i åldern 0-20 år. Inom enheten arbetar bland annat familjebehandlare, föräldrarådgivare, kuratorer på ungdomsmottagningen och skolsocionomer.

Öka skolnärvaro

Inom ramen för familjestödsenheten bedrivs ett samverkansprojekt där skola och socialtjänst gemensamt stödjer elever till en högre närvaro och måluppfyllelse. Målet är att eleven ska bli behörig till gymnasiet. I projektet arbetar två skolsocionomer som tillsammans med föräldrarådgivare ger elever och föräldrar stöd i att uppnå gymnasiebehörighet.

Den behandlande delen inom familjestödsenheten arbetar på uppdrag av socialtjänstens barn och ungdomsutredare och målet är att ge barn och ungdomar goda uppväxtvillkor i en förutsägbar och

trygg miljö. För att dessa barn och ungdomar ska få sina behov tillgodosedda sker samverkan med exempelvis skola, barn- och ungdomspsykiatri och förskola.

Social insatsgrupp

Polis, skola och individ- och familjeomsorg samverkar i social insatsgrupp (SIG) för att förhindra och förebygga kriminellt beteende hos unga vuxna 18-29 år.

Ungdomsmottagning

Stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby och Bromma driver tillsammans med landstinget Västerorts ungdomsmottagning.

Ungdomsmottagningens uppdrag är att främja psykisk hälsa och arbeta med rådgivning och stöd i frågor rörande sex, samlevnad och psykisk ohälsa. Målgruppen är ungdomar 12 till och med 22 år.

Eftersom det är väl känt att individer i utanförskap är mer mottagliga för extremistiska budskap kan förvaltningens samtliga förebyggande resurser vara ett led i att förebygga våldsbejakande extremism.

Förhindrande arbete

Det förhindrande arbetet är de insatser och åtgärder som riktas mot individer som håller på att hamna i, eller befinner sig i våldsbejakande extremistmiljöer.

Tidig upptäckt

Inom ramen för arbetet mot våldsbejakande extremism är det viktigt att upptäcka extremistiska miljöer och personer i riskzon att radikaliseras i ett tidigt skede. Medarbetare som jobbar med frågan behöver känna till den lokala lägesbilden, kunskap om olika grupperns symboler och andra kännetecken.

Medarbetarna bör också veta vart medarbetare och medborgare ska vända sig när det finns misstanke att en person håller på att radikaliseras eller på annat sätt stödjer, rekryterar eller förespråkar våldsbejakande extremism. Stadens centrala samordnare ska under 2017 starta ett stadsövergripande arbete att ta fram ett metodstöd i syfte att säkerställa att medarbetarna ges förutsättningar att hantera detta.

Inom ramen för stadsdelarnas uppdrag ska stödinsatser erbjudas individer som uppvisar riskbeteenden för radikalisering, eller individer som på andra sätt behöver stöd från socialtjänsten för att kunna bryta med en extremistmiljö.

Arbetet ska ske i samverkan med Polismyndigheten och andra berörda myndigheter och aktörer.

Exempel på samverkansform för tidig upptäckt är:

- SSPF (samverkan socialtjänst, skola, polis och förskola/fritid)
- SIG (social insatsgrupp)
- PPSS (Lokal samverkan mellan skola och socialtjänst kring elever med hög skolfrånvaro.)
- Öppna fritidsverksamheten (exempelvis fritidsgårdar, parklekar, fältassistenter med flera.)

Avhopparverksamhet

Individ- och familjeomsorgen ska ha förmåga och förutsättning att underlätta för dem som vill lämna en våldsbejakande miljö och åtgärder ska kunna vidtas skyndsamt. Insatser som utgör stöd till individer som är motiverade att lämna extremistiska miljöer,

bedöms utifrån motsvarande kriterier som idag används för att ge stöd till individer som vill lämna grov brottslig verksamhet.

I förvaltningen erbjuds unga vuxna i åldern 18-29 år stöd att lämna en kriminell livsstil genom insatsen social insatsgrupp (SIG). Arbetet sker i nära samverkan med polisen, jobbtorg, arbetsförmedlingen och kriminalvården/frivården.

Den stadsövergripande avhopparverksamheten är organiserad på enheten för hemlösa och riktar sig till avhoppare som har kontakt med polisensavhopparverksamhet. För dessa individer erbjuder socialtjänsten insatser jämlikt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, exempelvis tillfälligt stödboende eller tillfällig bostad med boendestöd. Därutöver kan socialtjänsten ge behovsprövade insatser i såväl öppna former som i form av placering utanför hemmet, både enligt socialtjänstlagen och lagen om vård av unga (LVU) och erbjuda råd och stöd.

Stöd till anhöriga

Personer som drabbas av våldsbejakande extremism ska få stöd och trygghet. I akuta situationer kan stöd ges enligt samma principer som för andra brottsoffer. I denna grupp inkluderas anhöriga. Insatserna anpassas utifrån att olika former av våldsbejakande extremism tar sig olika uttryck.

Exempel på stöd till anhöriga som förvaltningen erbjuder:

- Socialtjänstens ordinarie verksamheter har ett ansvar för att kunna stödja anhöriga inom ramen för socialtjänstens uppdrag att tillhandahålla service, råd och stöd.
- Stöd kan i vissa fall ges inom ramen för förvaltningens ordinarie verksamhet, för anhöriga till personer med psykisk ohälsa, missbruk, funktionsnedsättning.

Samverkan

Samverkan avseende våldsbejakande extremism bör infogas i den befintliga samverkan som finns idag mellan skola, socialtjänst, polis och förskola, bostadsföretag och det lokala föreningslivet.

Utbildning

Det behövs en bred medvetenhet om våldsbejakande extremism bland stadsdelsförvaltningens medarbetare. Utbildning ska erbjudas till anställda för att utveckla kompetensen kring hur identifieringen av extremistiska miljöer och individer bäst görs och vilka insatser och åtgärder som är mest lämpliga att genomföra. Den centrala samordnaren ska ta fram en stadsövergripande utbildningsplan. Utbildning ska genomföras av stadsledningskontoret i samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna och fackförvaltningarna.

Uppföljning

Att handlingsplanerna är uppdaterade och efterföljs ska årligen följas upp inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen.